

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
KATEDRA VEŘEJNÉ A SOCIÁLNÍ POLITIKY

Posudek diplomové práce

Lukáše Mádra

„Přenosová soustava České republiky v kontextu evropské kritické infrastruktury“

Úvodem nutno konstatovat, že diplomová práce Lukáše Mádra je pozoruhodná již svým tématem, které nepochybně patří k obtížně analyzovatelným a interpretovatelným. Práce je přínosná zejména kvalitním zpracováním problematiky ochrany kritické infrastruktury, která je v podmínkách přenosové soustavy více než aktuálním tématem. Pro diplomanta bylo o to více náročné, protože sám dosud žádné osobní zkušenosti s problematikou přenosové soustavy a její ochranou nemá. Přesto však poskytnutým náhledem přesvědčivě ukázal, že pro budoucí zapojení do bezpečnostní praxe má velmi dobrou teoretickou průpravu.

Autor svým přístupem prokázal, jak vyplývá i z rozsahu prostudované odborné literatury, že se velmi dobře orientuje v současných aktuálních problémech ochrany kritické infrastruktury, přičemž jím uvedená teoretická východiska dokáže správně interpretovat a zasadit je do praktického rámce.

Předložená práce svědčí o tom, že Lukáš Mádr dobře zvládl nároky kladené na odbornou práci, je schopen identifikovat problém, shromáždit k němu potřebná data a poznatky a v konečné fázi formulovat obecné závěry. Současně s tím student prokázal svoji schopnost a znalost způsobu práce s odkazovým a poznámkovým aparátem a výsledky své práce dokázal v požadovaném rozsahu podat v ucelené písemné podobě.

Nutno vyzdvihnout, že autor se v průběhu své práce nesoustředil pouze na shromažďování faktografických údajů vztahujících se k dané problematice, ale poskytl širší komparativní rámec.

V kontextu energetické bezpečnosti, jako jedné z hlavních priorit našeho předsednictví, diplomant velmi správně charakterizoval přenosovou soustavu jako základní prvek kritické infrastruktury na národní i evropské úrovni, jehož bezpečnost je klíčová pro fungování dalších navazujících infrastruktur ve společnosti. Autor též zdařile vystihl problém tzv. interdependence, který blíže rozvedl s odkazem na teorii systémů.

Autor předkládá podrobnou kategorizaci jednotlivých aktérů energetické bezpečnosti, v kontextu bezpečného a spolehlivého fungování přenosové soustavy. Ocenit je nezbytně široce rozvržené pole pro analýzu rizik, které je logicky strukturované a je dostatečným podkladem pro praktickou tvorbu programů na ochranu prvků kritické infrastruktury. Ačkoli se autor nepustil do vlastních návrhů těchto programů, z celé práce je zřejmé, že si autor dobře uvědomuje význam technologických, organizačních a zejména legislativně-právních opatření, které jsou veřejné politice vlastní. Pokud se jedná o analýzu hrozeb, správně autor zdůraznil, že se jedná pouze o subjektivní náhled autora. Přestože na uvedení této analýzy v práci tohoto druhu mohou být názory v některých aspektech různé (zejména s ohledem na senzitivitu informací), vlastní náhled studenta v tomto směru přijímám.

Na druhou stranu je nutno konstatovat, že se autor v práci dopustil některých terminologických nepřesností, které vyplývají z nedostatku odborné erudice v oboru elektroenergetiky. Jak současná praxe potvrzuje, zejména pak na příkladu některých veřejně politických témat, bez velmi dobré znalosti pojmového aparátu a základních principů elektroenergetiky a energetiky jako celku, nelze úspěšně navrhovat programy na ochranu jejich klíčových prvků, natož soustavy jako celku. (Na příklad strana 8: „...*postavení české přenosové soustavy, jakési lapidárně řečeno, páteřní elektrizační soustavy v České republice...*“ – přenosová soustava je sice páteřní, a proto je páteřní elektrizační soustavou..., dále například strana 15 „...*přenosová soustava (potažmo ČEPS a.s., potažmo stát) je zodpovědná za tuto povinnost dodávek...elektřiny*“ – to je úlohou distribučních společností, nikoli přenosové soustavy).

Za přinejmenším velmi sporné považuji tvrzení autora na straně 64 „*Je nutné si také uvědomit, že aktéři determinující politiku přenosové soustavy, jejího rozvoje a ochrany jsou především subjekty kritické infrastruktury.*“ Na rozdíl od autora, který na straně 62 konstatuje „*V našem případě bezpečnosti elektrické přenosové soustavy bychom mohli zmínit racionální úvahu, že chránit je nutné zejména venkovní vedení elektřiny, protože ta elektřinu přenáší*“

k nám spotřebitelům.“, ve shodě s bezpečnostními experty významných přenosových soustav Evropy, ochranu venkovního vedení považují spíše za iracionální.

Drobné výhrady musím vyjádřit především k formálním náležitostem práce, příkladem jsou nedostatky ve formátování textu (strana 68), chybějící (prázdný) odkaz na citaci - poznámku pod čarou (strana 74, odkaz č. 164), grafická úprava a z toho plynoucí nepřehlednost tabulek (strana 80 tabulka 9). Práce se též vyznačuje poměrně četným výskytem písařských chyb, například strana 9 *„Zároveň se v práci pokusíme... zúžím pohled tohoto konceptu“*, strana 32 *„V rámci EU to je Rad Evropské unie jakožto orgán spoluodpovědný z legislativní činností unie spolu s Evropskou komisí...“*, strana 35 *„Hrozby a přenosová soustavu“*, strana 40 *„V teorii se objevuje také charakterově odlišně členění do...“*, strana 48 *„Nověji ve směrnici Evropské rady evropská kritická infrastruktura „ECI“ definována:...“*, strana 53 *„Pokud postupujeme v rámci těchto definic...“*, strana 53 *„...délka časového intervalu, ve kterém jsem schopni obnovit...“*, strana 66 *„Výslovně v části Elektroenergetika (2050) jsou definovány v pro TS tyto strategické cíle...“*, strana 67 *„Zpravodajské služby je možné rozdělit podle jejich zaměření na vnitřní (bezpečnostním kontrarozvědné)...“*, strana 68 *„A právě tuto oblast upravuje také Směrnice Rady 2008/114/ES. Ve které se citlivými informacemi týkajícími se ochrany kritické infrastruktury rozumí...“*.

Přestože po odborné stránce hodnotím celkově diplomovou práci jako poměrně zdařilou, práci s ohledem na některé její nedostatky, především pak formálního charakteru, k obhajobě doporučuji s hodnocením **„velmi dobře“**.

Navrhovaná otázka:

Jaký model implementace programu na ochranu kritické infrastruktury by byl podle Vašeho názoru, ve srovnání s ostatními modely, nejvhodnější a z jakého důvodu.

V Praze dne 6. června 2010.

PhDr. Martin Bílek, Ph.D.